

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNALLE

Perustuslakivaliokunta on pyytänyt minulta uutta, täydentävää lausuntoa hallituksen esityksestä maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 14/2018 vp). Esitän lausuntonani kunnioittaen seuraavaa.

Olen vastannut useimpiin lausuntopyynnön liitetyn kysymyslistan kysymyksiin valiokunnalle aikaisemmin, 16.4. ja 4.6. 2018, antamissani lausunnoissa. Näiltä osin toistan aikaisemmin esittämäni. Kysymyksen 1. viimeiseen alakysymykseen esitän täydentävänä lausuntona seuraavaa.

Lakiehdotuksen 16 §:ssä on säännös valtion lupa- ja valvontavirastossa olevista lautakunnista:

Valtion lupa- ja valvontaviraston sosiaali- ja terveystoimialalla on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta sekä raskauden keskeyttämis- ja steriloisasioiden lautakunta. Lautakuntien asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä sekä toiminnan muusta järjestämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Perustuslakivaliokunta on aikaisemmassa käytännössään (mm. PeVL 12/2004 vp, 17/2009 vp ja 15/2011 vp) edellyttänyt, että julkista valtaa käyttävistä lautakunnista lakiin otetaan säännökset ainakin niiden asettamisesta, kokoonpanosta, toimikaudesta ja tehtävistä. Lakiehdotus on näiltä osin puutteellinen.

Asiantuntijoita on myös pyydetty arvioimaan esityksessä 14/2018 vp ehdotettua sääntelyä, erityisesti 42. ja 212. Lakiehdotuksia, sen varalta, että e ns. kasvupalveluja koskevia esityksiä (HE 35/2018 vp, HE 93/2018 vp, HE 96/2018 vp ja HE 266/2018 vp) ei käsiteltäisi tällä vaalikaudella?

Hallituksen esitys 35/2018 vp sisältää ehdotukset laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista sekä laiksi kasvupalveluiden järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa. Ehdotetuilla laeilla

säädettäisiin kasvupalvelutehtävien siirtämisestä ELY-keskuksilta ja TE-toimistoilta maakunnille (Uudenmaan maakunnassa mahdollisesti perustettavalle kuntayhtymälle). Nyt käsiteltävään hallituksen esitykseen 14/2018 vp sisältyvällä voimaanpanolailla ehdotetaan puolestaan kumottavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu laki (897/2009). Hallituksen esityksessä 35/2018 vp on aivan oikein todettu, että ”elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia ei voida kumota, jollei ennen kumoamista tai kumottaessa säädetä samalla kaikkien ELY-keskuksen lakisääteisten tehtävien siirtämisestä maakunnalle, perustettavalle valtion lupa- ja valvontavirastolle tai muualle”. Tämä näkökohta on merkityksellinen myös arvioitaessa muiden kasvupalveluja koskevien, asiantuntijoille esitetyssä kysymyksessä tarkoitettujen lakiehdotusten suhdetta hallituksen esitykseen 14/2018 vp. Vastaavasti on arvioitava myös esitykseen sisältyvän voimaanpanolain 2 §:llä kumottavaksi ehdotettuja muita lakeja. Niitäkään ei voida kumota, ennen kuin on säädetty, mikä viranomainen hoitaa lakkautettavien hallintoyksiköiden lakisääteisiä tehtäviä.

Porthaniassa 4.3.2019

Kaarlo Tuori